

ПОГОДЖЕНО:
рішенням виконавчого комітету
Слобожанської селищної ради
від 15.10.2025 № 415

ПРОГРАМА
покращення доступу до правосуддя
жителів Слобожанської селищної
територіальної громади
на 2025-2026 роки

селище Слобожанське
2025 рік

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Основні напрямки діяльності та заходи щодо реалізації Програми покращення доступу до правосуддя жителів Слобожанської селищної територіальної громади на 2025 – 2026 роки (далі - Програма) розроблені Виконавчим комітетом Слобожанської селищної ради та Територіальним управлінням Державної судової адміністрації України в Дніпропетровській області (далі – ТУ ДСА України в Дніпропетровській області) спільно із Дніпровським районним судом Дніпропетровської області на основі комплексного підходу до розв’язання проблем із забезпечення доступності до будівлі суду та навігації у ній, ефективності підтримання громадського порядку та забезпечення у суді безпеки учасників судового процесу тощо.

Програма розроблена відповідно до Законів України «Про місцеве самоврядування в Україні» 21.05.1997 № 280/97-ВР, згідно з Указами Президента України «Про додаткові заходи щодо забезпечення належних умов діяльності суддів та функціонування судів» від 15.12.1999 № 1564/99, «Про заходи щодо дальшого зміцнення правопорядку, охорони прав і свобод громадян» від 18.02.2002 № 143/2002, Концепції вдосконалення судівництва для утвердження справедливого суду в Україні відповідно до європейських стандартів, схваленої Указом Президента України від 10.05.2006 № 361/2006, Державних будівельних норм В.2.2-40:2018 Інклюзивність будівель і споруд, затверджених наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 30.11.2018 №327.

Ця програма спрямована на покращення відправлення правосуддя в Дніпровському районному суді Дніпропетровської області, здійснення його відповідно до вимог законів про цивільне та кримінальне судочинство, а також норм і стандартів, що забезпечують інклюзію учасникам судових процесів та відвідувачам суду .

Створення належних умов діяльності та забезпечення доступу до суду громадян є однією з найважливіших засад організації судової влади та сприятиме відправленню правосуддя на високому рівні.

У покращенні роботи судів загальної юрисдикції однаково мають бути зацікавлені як держава, так і всі територіальні громади. Тому необхідним є об’єднання та координація зусиль держави, місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування для реалізації заходів щодо створення належних умов діяльності судів, спрямованої на захист прав і свобод людини і громадянина та інтересів держави.

2. ОБГРУНТУВАННЯ ЗАХОДІВ, НА ЯКІ СПРЯМОВАНА ПРОГРАМА

Приміщення Дніпровського районного суду Дніпропетровської області географічно знаходиться за адресою: 52005 Дніпропетровська область, Дніпровський район, селище Слобожанське, вулиця Героїв України, буд. 7 в колишній будівлі гуртожитку та займає площу 745 кв.м. (на другому поверсі ліве крило будівлі займає Слобожанська окружна прокуратура).

З січня 2025 року розпочато експлуатацію приміщень Дніпропетровського районного суду Дніпропетровської області за адресою: селище Слобожанське, Дніпровського району Дніпропетровської області, вул. Героїв України, 2 площею 212 кв.м. У цих приміщеннях розміщено два кабінети судді, два кабінети для працівників апарату суду (помічники суддів та секретарі судових засідань), один зал судових засідань без боксу для утримання осіб, що тримаються під вартою, кабінет архіваріуса та приміщення архіву суду. Облаштувати більшу кількість робочих кабінетів для суддів та апарату суду, залів судових засідань – в цьому приміщенні не має можливості через обмежену площу цих приміщень.

За показниками навантаження Дніпровський районний суд Дніпропетровської області є одним з найбільших в Україні (за 2024 рік в провадження суду надійшло 22207 справ та матеріалів, а за 9 місяців 2025 року – 12823 справ та матеріалів), що пов’язано в тому числі зі зміною територіальної підсудності справ Краматорського міського суду Донецької області шляхом її передачі до Дніпропетровського районного суду Дніпропетровської області (до якого також віднесена підсудність справ Кіровського районного суду міста Макіївки, Советського районного суду міста Макіївки та Гірницького районного суду міста Макіївки).

Таким чином, на сьогодні Дніпровський районний суд Дніпропетровської області, окрім обслуговування території Дніпровського району Дніпропетровської області фактично має змінену територіальну підсудність ще чотирьох судів Донецької області.

Щоденно до суду з різних питань приходять більше ста осіб (без урахування кількості осіб, які викликані або доставлені в судові засідання під конвоем, працівників правоохоронних органів та прокуратури).

Великий відсоток відвідувачів суду є особами, які проживають на території Слобожанської ТГ, є переміщеними особами, військовослужбовцями тощо.

Серед відвідувачів суду, є багато осіб з інвалідністю, які пересуваються на кріслах колісних, за допомогою милиць та ін.

За звітом про результати відвідування Дніпровського районного суду Дніпропетровської області від 16.01.2024, проведеним на виконання Омбудсманом України функцій національного превентивного механізму відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження, Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», встановлено, що в порушення вимог п. 11.5 Державних будівельних норм України 2.2-40:2018 «інклюзивність будівель та споруд. Основні положення», затверджених наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово- комунального господарства України від 30.11.2018 № 327 (далі – ДБН Інклюзивність), доступ маломобільним групам населення та підсудним (засудженим), що пересуваються на кріслах колісних в будівлю установи, неможливий через відсутність пандусу або підйомного механізму.

Цим же звітом рекомендовано провести технічне переоснащення приміщень суду з урахуванням потреб маломобільних груп населення та осіб з інвалідністю (облаштування пандусу або іншого підйомного пристрою тощо).

Слід зауважити, що суд розміщений з 1972 року в будівлі колишнього гуртожитку, та під час будівництва цієї будівлі, потреби осіб з інвалідністю щодо безперешкодного доступу не враховувались.

Поряд з цим, задля створення безбар'єрного простору в різних аспектах життя людини, забезпечення системного та комплексного підходу щодо реалізації принципів соціальної, економічної, політичної, цифрової, фізичної безбар'єрності, в Україні затверджено Національну стратегію зі створення безбар'єрного простору в Україні, спрямовану на забезпечення інклюзивності та безперешкодний доступ для усіх категорій населення.

Питання доступності МГН для українських реалій набувають безпрецедентного значення, оскільки з початком повномасштабного вторгнення значно зросла кількість людей, що належать до категорії МГН, зокрема, осіб з вадами зору чи слуху, психічними, сенсорними чи фізичними порушеннями.

Враховуючи воєнну, соціальну, економічну та політичну ситуацію у державі, станом на зараз про будівництво нової будівлі для Дніпровського районного суду Дніпропетровської області не йдеться, а тому виникає потреба у приведенні умов будівлі, де розташовується суд, до прийняттого рівня.

Водночас покращення доступності приміщення, у якому розташований суд, стане його невід'ємною частиною та у майбутньому сприятиме його ефективному використанню за будь-яким призначенням.

Так, 01 квітня 2019 року введено в дію нові державні будівельні норми щодо обов'язкового створення безбар'єрного простору в Україні для маломобільних груп населення - ДБН В.2.2-40:2018 "Інклюзивність будівель і споруд", які є обов'язковими для застосування усіма юридичними та фізичними особами на території України, окрім будівництва індивідуальних житлових будинків. У ДБН В.2.2-40:2018 "Інклюзивність будівель і споруд" міститься близько 100 якісних змін для безпеки та комфорту кожного, в першу чергу людей з порушенням опорно-рухового апарату, зору, слуху, розумової діяльності та інших маломобільних груп населення.

У цих нормах не тільки посилено обов'язковість влаштування елементів безбар'єрності, а й наведені всі технічні характеристики та конкретні наочні приклади такого впровадження, враховуючи зарубіжний досвід. Зокрема, щодо проектування:

- пандусів, спеціальних підйомників та інших засобів доступності для людей з порушенням опорно-рухового апарату;
- тактильних та візуальних елементів доступності;
- іншого візуального інформування, дублювання важливої звукової інформації текстами, організації сурдоперекладу, використання систем звукопідсилення для людей з порушенням слуху та інші важливі зміни.

Основні положення вищевказаних норм виконують важливу соціальну та просвітницьку функцію, спрямовану на чітке та неухильне розуміння та дотримання суб'єктами прийняття управлінських рішень в судовій системі державних будівельних норм щодо інклюзивності, створення безбар'єрного простору в приміщеннях суду, а відтак забезпечення принципу рівного доступу до правосуддя усіх категорій громадян, їх поширення та практичне застосування матиме позитивні наслідки для усіх без винятку жителів територіальної громади.

На сьогоднішній день існує необхідність забезпечення скоординованої, злагодженої роботи ТУ ДСА у Дніпропетровській області з органами місцевого самоврядування та правоохоронними органами, підвищенні оперативності реагування на надзвичайні та небезпечні ситуації. При цьому, засоби та методи гарантування безпеки приміщення суду та прилеглих територій, мають обов'язково відповідати основним вимогам сьогодення - забезпеченню надійності, стійкості та безперебійності роботи в цілодобовому режимі.

Ця Програма розроблена з дотриманням принципу об'єднання зусиль органів місцевого самоврядування, ТУ ДСА в Дніпропетровській області для забезпечення громадського порядку та безпеки місцевих жителів.

3. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ПРОГРАМИ

Метою реалізації Програми є:

- забезпечення доступності будівлі суду для осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення;
- дотримання законності, забезпечення надійної охорони під час проведення судових засідань та в перервах між ними;
- забезпечення безпеки приміщення суду, прилеглих територій та громадян, що перебувають в суді та територіях шляхом зниження ймовірності реалізації загроз кримінального, терористичного, природного, техногенного й іншого характеру;
- підвищення координуючої ролі органів місцевого самоврядування в організації та забезпеченні охорони громадського порядку.

Основні завдання Програми:

- встановлення пандусів ;
- забезпечення сучасних умов перебування у суді учасників судового процесу;
- впровадження сучасних технічних засобів, які сприятимуть запобіганню, протидії та профілактиці правопорушень в суді, так і прилеглих територіях та громадян, що перебувають територіях;
- забезпечення належними матеріально-технічними засобами приміщення Дніпровського районного суду Дніпропетровської області;
- швидке реагування на правопорушення, злочини при розгляді резонансних справ та забезпечення у суді безпеки учасників судового процесу.

Програма спрямована на забезпечення доступності приміщення суду для осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення, створення безбар'єрного простору, впровадження ефективних безпекових заходів , профілактики правопорушень, усунення причин, що зумовили вчинення протиправних дій, а також підтримання громадського порядку

в суді, охорона приміщень суду, безпеки суддів, працівників суду та учасників судового процесу тощо.

4. ФІНАНСУВАННЯ ПРОГРАМИ

Забезпечення реалізації заходів Програми здійснюватиметься за рахунок коштів місцевого бюджету Слобожанської селищної територіальної громади.

5. КООРДИНАЦІЯ ТА КОНТРОЛЬ ЗА ВИКОНАННЯМ ПРОГРАМИ

Координацію роботи щодо виконання програми здійснює виконавчий комітет Слобожанської селищної ради та Територіальне управління Державної судової адміністрації України в Дніпропетровській області . Контроль здійснює постійна комісія з питань освіти, культури, молоді і спорту, охорони здоров'я, праці, соціального захисту населення, регламенту, депутатської діяльності та етики, прав людини, законності, запобігання та врегулювання конфлікту інтересів.

Секретар селищної ради (виконкому)

Людмила ЛАГОДА

Додаток 1
до Програми покращення доступу до правосуддя
Слобожанської селищної територіальної громади
на 2025 - 2026 роки

ПАСПОРТ
Програми покращення доступу до правосуддя жителів Слобожанської
селищної територіальної громади на 2025 – 2026 роки

1.	Ініціатор розроблення програми	Територіальне управління Державної судової адміністрації України в Дніпропетровській області
2.	Назва, дата і номер рішення виконавчого комітету Слобожанської селищної ради про погодження програми	№ 415 від 15.10.2025 року «Про погодження Програми покращення доступу до правосуддя жителів Слобожанської селищної територіальної громади на 2025-2026 роки»
3.	Розробник програми	юридичний відділ виконавчого комітету Слобожанської селищної ради
4.	Співрозробники програми	Територіальне управління Державної судової адміністрації України в Дніпропетровській області
5.	Відповідальний виконавець програми	Заступник селищного голови з питань діяльності виконавчих органів ради селищної ради С. Вусик
6.	Учасники програми	Виконавчі органи Слобожанської селищної ради Територіальне управління Державної судової адміністрації України в Дніпропетровській області, Дніпровський районний суд Дніпропетровської області
7.	Термін реалізації програми	2025-2026 роки
8.	Перелік місцевих бюджетів, які беруть участь у виконанні програми (для комплексних програм)	-
9.	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації програми	1 620 тис. грн.

Секретар селищної ради (виконкому)

Людмила ЛАГОДА

Додаток 2

до Програми покращення доступу до правосуддя
жителів Слобожанської селищної територіальної
громади на 2025-2026 роки

**Перелік заходів та обсяги фінансування
Програми покращення доступу до правосуддя жителів
Слобожанської селищної територіальної громади на 2025-2026 роки**

№ з/п	Найменування заходу	Відповідальні за виконання	Орієнтовані обсяги фінансування з міського бюджету, тис. грн			Очікувані результати
			всього	у тому числі за роками		
				2025	2026	
1.	Забезпечення безперешкодного доступу до будівлі Дніпровського районного суду, облаштування центрального входу у відповідності до ДБН В.2.2-40:2018 Інклюзивність будівель і споруд	Виконавчий комітет Слобожанської селищної ради, Територіальне управління Державної судової адміністрації України у Дніпропетровській області	1620	120	1500	Покращення доступності приміщення суду для осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення, створення безбар’єрного простору.

Секретар селищної ради (виконкому)

Людмила ЛАГОДА